

PROSTOVOLJSTVO ŠPORTNE UNIJE SLOVENIJE

Osnovna izhodišča

S tem dokumentom se ureja organizacijo in izvajanje prostovoljskega dela na Športni uniji Slovenije (v nadaljevanju: ŠUS), ki temelji na Zakonu o prostovoljstvu (Uradni list RS, št. 10/11, 16/11 – popr., 82/15; v nadaljevanju: ZProst) ter Etičnem kodeksu organiziranega prostovoljstva oziroma internem etičnem kodeksu ŠUS.

Prostovoljstvo je družbeno koristna aktivnost posameznikov, ki jo ti opravljajo po lastni svobodni volji, brez pričakovanja plačila ali materialnih koristi zase, z namenom prispevati k izboljšanju kakovosti življenja posameznikov in skupnosti ter k razvoju solidarne, humane in enakopravne družbe. Prostovoljsko delo temelji na osebni angažmaju, znanju in izkušnjah posameznika ter spodbuja medsebojno solidarnost, družbeno povezanost, sodelovanje pri reševanju družbenih izzivov ter razvoj človeških zmožnosti in vseživljenjskega učenja. (skladno z 2. in 5. členom Zakona o prostovoljstvu)

Prostovoljsko delo se v Športni uniji Slovenije izvaja kot organizirano prostovoljstvo, pri čemer se zagotavlja spoštovanje načel prostovoljnosti, solidarnosti, enakih možnosti, nediskriminacije, varstva človekovega dostojanstva in transparentnosti delovanja organizacije.

Športna unija Slovenije je vpisana v Vpisnik prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom ter je vključena v Slovensko mrežo prostovoljskih organizacij.

Pogoji za opravljanje prostovoljskega dela

Prostovoljsko delo lahko opravlja oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene z Zakonom o prostovoljstvu (ZProst) in tem dokumentom. ŠUS lahko glede na naravo in zahtevnost dela določi dodatne pogoje, povezane z usposobljenostjo, izkušnjami, zdravstveno sposobnostjo, kadar je to potrebno zaradi narave dela, ali drugimi osebnimi okoliščinami.

Če to določa zakon ali je to potrebno zaradi varstva ranljivih skupin, je prostovoljec dolžan predložiti potrdilo o nekaznovanosti oziroma druga ustrezna dokazila ter podpisati izjavo o varovanju osebnih podatkov.

V primeru vključitve mladoletne osebe je potrebno pisno soglasje zakonitega zastopnika ali skrbnika, prostovoljsko delo pa mora biti prilagojeno starosti, zrelosti in sposobnostim mladoletnega prostovoljca.

ŠUS lahko določi obvezno usposabljanje kot pogoj za začetek ali nadaljevanje opravljanja prostovoljskega dela.

Prostovoljsko delo ne sme nadomeščati dela, ki bi se sicer opravljalo v delovnem razmerju.

Področja prostovoljskega dela

Prostovoljci lahko sodelujejo pri izvajanju programov, projektov in drugih aktivnosti ŠUS, zlasti na področjih športne rekreacije, promocije gibanja ter spodbujanja zdravega, aktivnega in trajnostnega življenjskega sloga, izobraževanja, ozaveščanja ter organizacijske in administrativne podpore.

Podrobnejša opredelitev nalog, pravic in obveznosti prostovoljca se določi z dogovorom o prostovoljskem delu.

Področja prostovoljskega dela se lahko glede na potrebe in razvoj dejavnosti Športne unije Slovenije tudi razširijo ali podrobneje opredelijo.

Dogovor o prostovoljskem delu

ŠUS in prostovoljec pred začetkom opravljanja prostovoljskega dela skleneta pisni dogovor o prostovoljskem delu, v skladu z ZProst, na obrazcu št. 1, ki je sestavni del tega dokumenta.

Dogovor vsebuje opis prostovoljskega dela, kraj in čas opravljanja, trajanje in obseg dela, pravice in obveznosti udeležencev dogovora, določila o mentorstvu, varnih pogojih opravljanja prostovoljskega dela, zavarovanju, povračilu stroškov ter načinu prenehanja in odpovedi dogovora.

Pravice prostovoljca

Prostovoljec ima pravico do ustrezne seznanitve z organizacijo, vsebino, pogoji in morebitnimi tveganji opravljanja prostovoljskega dela, do uvajanja in mentorstva, do varnih pogojev opravljanja dela, do strokovne podpore pri opravljanju dela, do povračila dogovorjenih stroškov ter do pisnega potrdila o opravljenem prostovoljskem delu.

Dolžnosti prostovoljca

Prostovoljec:

- opravlja prostovoljsko delo vestno, odgovorno in v skladu s sklenjenim dogovorom, navodili koordinatorja oziroma mentorja ter akti ŠUS,
- varuje osebne podatke in druge zaupne informacije, spoštuje dostojanstvo udeležencev programov ter ravna v skladu z etičnimi načeli,
- pri opravljanju prostovoljskega dela upošteva pravila varnosti in zdravja ter skrbi za lastno varnost in varnost drugih,
- ne sme v imenu ŠUS podajati izjav za medije ali javno nastopati brez predhodnega soglasja predsednika oziroma njegovega pooblaščenca,
- vodi evidenco oziroma poroča o opravljenem prostovoljskem delu na način, določen s strani ŠUS,
- skrbno ravna z opremo, sredstvi in prostori ŠUS ter jih uporablja v skladu z njihovim namenom,
- o morebitnih ovirah ali okoliščinah, ki vplivajo na opravljanje prostovoljskega dela, pravočasno obvesti koordinatorja ali mentorja.

Koordinator in mentor prostovoljstva

Predsednik ŠUS imenuje in razrešuje koordinatorja prostovoljstva in/ali mentorja, ki je odgovoren za načrtovanje, organiziranje, usklajevanje in spremljanje prostovoljskega dela ter zagotavljanje njegovega nemotenega izvajanja.

Koordinator prostovoljstva in/ali mentor skrbi za uvajanje prostovoljcev, vodi evidence prostovoljskega dela ter pripravlja poročila o izvajanju programa prostovoljstva.

Evidenca prostovoljskega dela vsebuje podatke o posameznem prostovoljcu, vrsti in obsegu opravljenega dela ter podatke o usposabljanjih in izobraževanjih.

Koordinator prostovoljstva in/ali mentor je za svoje delo odgovoren Generalnemu sekretarju ŠUS.

Obveznosti ŠUS

ŠUS kot organizator prostovoljnega dela:

- zagotavlja organizirane pogoje za izvajanje prostovoljskega dela,
- zagotavlja ustrezno uvajanje, mentorstvo in usposabljanje prostovoljcev glede na naravo dela,
- vodi evidence prostovoljskega dela skladno z Zprost,
- zagotavlja varne pogoje za opravljanje prostovoljskega dela,
- zagotavlja varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavno zakonodajo,
- zagotovi zavarovanje prostovoljcev, kadar je to določeno z zakonom ali kadar narava prostovoljskega dela predstavlja povečano tveganje,
- prostovoljce seznanji z veljavnimi etičnimi pravili,
- omogoča uporabo opreme in prostorov, potrebnih za izvajanje prostovoljskega dela.

Povračilo stroškov

Prostovoljec je upravičen do povračila stroškov, ki so neposredno povezani z opravljanjem prostovoljskega dela, če je tako določeno v dogovoru o prostovoljskem delu.

Povračilo se izvede na podlagi ustreznih dokazil in potrjene evidence opravljenega prostovoljskega dela.

Prenehanje in odpoved dogovora

Dogovor o prostovoljskem delu lahko odpovesta prostovoljec ali ŠUS s 14-dnevnim odpovednim rokom, razen če je v dogovoru določeno drugače.

V primeru hujših kršitev dogovora, veljavne zakonodaje ali etičnih pravil lahko prostovoljec ali ŠUS dogovor odpovesta brez odpovednega roka.

Dogovor preneha tudi v drugih primerih, določenih z Zakonom o prostovoljstvu.

Končne določbe

Ta dokument je sprejel Izvršni odbor ŠUS-a, na svoji 11. redni seji dne, 20. 04. 2026 in se uporablja od tega dne.

mag. Janez Sodržnik
predsednik